

Landet ved den lange fjorden

Området rundt Kangerlussuaq og Sisimiut er blant de enklest tilgjengelige på Grønland. Når dette kombineres med rike muligheter for varierte naturopplevelser er det ikke vanskelig å anbefale regionen.

Her kan man fylle ferieukene enten man liker skikkelige langturer, vil svinge fiskestanga eller trives best med å bo komfortabelt på et overnattingssted og dra på dagsturer derifra. Det beste er at moroa ligger ikke mer enn fire timers flytur unna København. Det er to typiske utgangspunkter for turer i området; den lille bosetningen Kangerlussuaq og byen Sisimiut.

Kangerlussuaq

På grønlandsk betyr Kangerlussuaq "Den lange fjorden". Med en lengde på 185 kilometer bærer den navnet med rette. Det danske navnet på Kangerlussuaq er Sønder Strømfjord. Området innerst i fjorden har aldri vært et fast bosted for inuitene, men har til dels vært brukt som jaktområde sommerstid. Her ligger flyplassen som ble bygd av USA under andre verdenskrig. Den var et viktig landingspunkt på vei fra Amerika til Europa med fly.

I dag er Kangerlussuaq internasjonale flyplass den vanligste innfallsporten til Grønland med jevnlig anløp fra København. De

Sisimiut er en fargerik og koselig småby med særpreg.

aller fleste av de snaut 300 fastboende jobber på flyplassen eller med tilknyttede tjenester. I samme bygg som flyplassterminalen finner du både kafé, restaurant og hotell. Det er også en enkel teltplass for den som reiser på stramt budsjett og en brukbart utstyrt dagligvarebutikk.

Klimaet i området rundt Kangerlussuaq er svært tørt, og vegetasjonen kan tidvis bære preg av det. Den største attraksjonen i området er innlandsisen, som stopper ca 25 kilometer unna bosetningen. Det er mulig å gå dit, men man kan også være med på organiserte turer med motorisert transport. Det er

også mulig å gå dagsturer eller rundturer med overnatting i telt, med utgangspunkt i Kangerlussuaq.

Sisimiut

Sisimiut ligger nydelig til i havgapet, og har lange tradisjoner som bosted, både for inuitene og hvalfangere. En dansk misjonsstasjon ble opprettet allerede i 1757, og fra 1764 var kolonien kjent som Holsteinsborg. Fra 60-tallet ble Sisimiut kraftig modernisert og er i dag en småby med det man forventer av tjenestetilbud. Blant annet finnes flere butikker, restauranter og overnattingssteder. Ho-

vednæringen er fiske, noe som gjenspeiler seg i den stappfulle havna. Det bor over 5.000 personer i Sisimiut kommune, som inkluderer noen små omkringliggende bosetninger hvor folk lever svært tradisjonelt.

Landskapet rundt Sisimiut er mer alpint enn ved Kangerlussuaq. Høye fjell og dype, grønne daler skjærer seg inn gjennom landet og mulighetene for toppturer er mange. Helt i nærheten av Sisimiut er fjellet Nasaasaq (Kællingehætten) et populært turmål. Turen er estimert til omkring sju timer, og er tidvis ganske bratt. Turen bør kun gjennomføres i godvær, da det er viktig å holde seg langs

ruta. Tau er lagt ut i det bratteste partiet. Ellers er flere åpne hytter innenfor en dagsmarsj fra Sisimiut, og er dermed fine mål for en overnattingstur.

Langturen

For den som vil ha en litt større utfordring anbefales fotturen mellom Sisimiut og Kangerlussuaq. Turen er på ca 180 kilometer, og en må minimum ha 8-10 dager for å gjennomføre den. Setter du av to uker får du mer tid til avstikkere fra ruta, hviledager, fiske og andre aktiviteter. Ruta er merket med varder med noen hundre meters

mellomrom. Merkingen er ikke like omfattende som en er vant med fra norske T-merkede løyper, men stien er stort sett ganske grei å følge. Det finnes noen åpne hytter langs ruta, men ikke mange nok til at du kan basere deg på det.

Turen fordrer en del erfaring med orientering og teltliv sommerstid, men bør være mulig å gjennomføre for folk i normalt god form. Sekken kan imidlertid bli ganske tung når du skal ha med mat og utstyr for en 14-dagers tur, og ruta går gjennom både kuppert og kronglete terreng. Været kan også bli ganske surt og ruskete, men man kan også opp-

Ruta fra Sisimiut til Kangerlussuaq er vardet, men stien er ikke alltid like tydelig.

leve dagevis med vindstille og steikende sol.

Det er sannsynlig å møte folk i løpet av turen. Spesielt virker det som om tyskerne har oppdaget denne muligheten for en lengre fottur, men du må være utstyrt for å klare deg selv og ha med utstyr for å ta hånd om uforutsette situasjoner. De fleste går fra Kangerlussuaq til Sisimiut, men vareutvalget, og følgende muligheten for å proviantere, er større i Sisimiut noe som kan tale for å starte der.

Ruta medfører en del elvekryssninger, og noen av elvene kan være ganske strie og dype. Behold skoene på når du vader, og pass på at du velger vadesteder hvor et fall ikke er farlig. Unngå for eksempel å krysse elva i toppen av et stryk. Mygg og knott kan være plagsomme. Spesielt i nærheten av Sisimiut. Et myggnett for hodet er obligatorisk utstyr. Langs det meste av ruta er det greit å finne ved til bål, om du er vant til å fyre i norske fjell. Langs hele ruta, og spesielt i nærheten av Kangerlussuaq kan det være svært tørt, så fyr forsiktig – gjerne i vannkanten. Gass til primusen får du kjøpt i Sisimiut. Bensin og parafin får du tak i både i Sisimiut og Kangerlussuaq.

Vinterstid er det mulig å gå den samme distansen på ski, selv om ruta da legges noe anderledes. Dersom du ikke ønsker å dra pulk går det an å leie et hundspann til å ta seg av bagasjen.

Fantastisk fiske

For den fiskelystne er mulighetene store på Grønland. På seinsommeren går røya opp i elvene, gjerne i store stimer. Den vanligste størrelsen er fra 1-3 kilo, men større fisk forekommer. Da kan man oppleve et svært spennende fiske i elver og bekker, hvor vannet er krystallklart og en kan se fisken en jakter på. Selv små bekker kan huse stor fisk, og den feite røya smaker nydelig når den steikes i panna. Vår erfaring er at det er lettere å lure grønlandsrøyene med fargerike wobblere og blanke spinnerne enn med flue. Om du først og fremst er interessert i å fiske sjørøye er antagelig det mest hensiktsmessige å fly til Sisimiut og ta kontakt med turiskkontoret der for båttransport ut til et område med flere elver innenfor gåavstand. Fiskekort løses på postkontoret og er en relativt rikkelig affære. Ved kysten kan du fiske etter flere torskear-

ter, og Grønlands fjorder huser også blant annet stor kveite. Da må du imidlertid ut i båt for å ha en reell mulighet. Prøv også her turiskkontoret i Sisimiut for mer informasjon.

Fauna

I løpet av 1963 og 1965 ble 27 moskus overført fra Nordøst-Grønland til området rundt Kangerlussuaq. I dag har antallet økt til over 3.000, og urtidsdyrene er et vanlig syn – spesielt mellom Kangerlussuaq og innlandsisen. Også lenger vest kan en treffe dyrene. Det arrangeres moskussafari daglig, med utgangspunkt på flyplassen i Kangerlussuaq. Møter du dyrene når du går til fots gjelder samme regler som i Norge. Hold avstand, og fjern deg rolig om du uforvarende skulle komme nære inn på dyrene.

Villreinen er også et relativt vanlig syn, selv om bestanden har minket de siste årene. Polarreven er også å finne i området, og kan være enten mørk eller lys i pelsen. Vær oppmerksom på at reven kan være bærer av rabies, så sørg for at den holder seg unna mat og kokeutstyr. Isbjørn har ikke blitt observert i

Grønland – mye mer enn innlandsisen

Friluftsliv på verdens største øy er langt mer enn å krysse innlandsisen. I en serie på fire artikler setter vi søkelys på de enorme mulighetene som finnes for den eventyrlystne på verdens største øy. Dette er reportasje nummer to.

denne delen av Grønland.

Omkring 50 fuglearter hekker på Grønland, og rundt 150 trekker regelmessig innom øya. For å holde deg oppdatert på hva du ser i løpet av oppholdet ditt anbefales boka Grønlands Dyr og planter av Benny Génsbøl og Carl Christian Tofte.

Kart og orientering

For området langs mellom Kangerlussuaq og Sisimiut er det gitt ut tre gode vandrekart i skala 1:100 000. Kartene Kangerlussuaq, Sisimiut og Pingu dekker hele strekningen. Misvisningen er svært stor på Grønland, normalt mellom 30° og 49°. Linjer for magnetisk nord er imidlertid tegnet inn på kartene, noe som gjør orienteringen en del enklere. En GPS kan likevel være en fornuftig ekstra sikring. På baksiden av vandrekartene gis også svært mye nyttig informasjon om turmuligheter, flora, fauna og historikk for det aktuelle området. Kartene kan bestilles på www.scanmaps.dk eller www.atuagkat.gl.

Røya går opp selv i små elver og bekker.

Tekst: Randulf Valle

Foto: Randulf Valle og Hilde Furuholt

Kartografi: Kåre Holst

Kanosenteret

Ved sjøen Amitsorsuaq, som ligger drøyt to mil vest for Kangerlussuaq er det bygd et kanosenter. Her finnes det et titalls aluminiumskanoer med årer og vester. Fotturen fra Kangerlussuaq til Sisimiut går langs bredden av denne sjøen, og det er svært vanlig blant de som går turen å låne en kano til turen langs sjøen. Siden de fleste går samme vei fører det til at stort sett alle tilgjengelige kanoer etter hvert befinner seg i vestenden av Sjøen. Kanosenteret har rikkelig med overnatningsplasser.

På nettet

www.greenland.com

Et godt startsted for innhenting av informasjon om de ulike regionene på Grønland, og for oversikter over overnatting, turisttilbud og attraksjoner.

www.airgreenland.com

Her kan du bestille billetter fra København til Kangerlussuaq, og videre til ditt bestemmelsessted på Grønland. Med mulighet for å reise billett-løst er det enkelt å planlegge reisa.

www.friluftsliv.no

Her finner du en turrappport fra fotturen Sisimiut-Kangerlussuaq, med flere bilder og tips.

